

Hemförlossningar i Sverige 1992-2005

Förlossningsutfall och kvinnors
erfarenheter

Förekomst av hemförlossning

- Globalt: hälften av alla födselar
- Högresursländer: 0,1 – 5 procent
- Nederländerna: 45-50 procent
- Sverige: <0,1 procent

Hemförlossning i Sverige

- Skaffa information
- Hitta barnmorska
- Finansiering

Riktlinjer i Stockholms läns landsting

- Frisk omföderska
- Tidigare vaginal förlossning
- Normal graviditet
- Två barnmorskor
- Transport till sjukhus
- Informationssamtal hos obstetriker

Definition

En förlossning som under graviditeten planerats ske i hemmet och som startar spontant hemma med värkar eller vattenavgång oavsett om förlossningen avslutas hemma eller efter överföring till sjukhus

Syfte

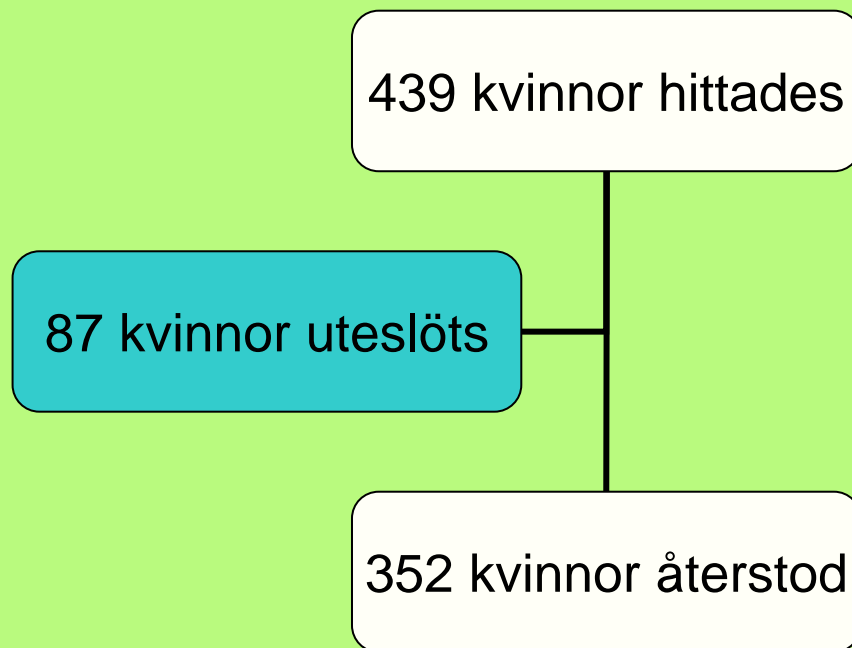
Det övergripande syftet var att öka kunskapen om planerade hemförlossningar i Sverige.

Delarbeten

Titel	Studiebas	Analysmetod	Publicerad
Characteristics of women giving birth at home in Sweden	352 förlossningar utanför sjukhus jämförs med 1760 sjukhusförlossningar som skett mellan 1992 och 2001	Deskriptiv statistik, logistisk regression	Am. Journal of Obstetrics & Gynecology (2006) 195:5;1366-72 www.ajog.org
Transfers in planned home births related to availability and continuity of a midwife	735 kvinnor med sammanlagt 1025 planerade hemförlossningar mellan 1/1 1992 och 30/6 2005	Deskriptiv statistik, logistisk regression	Birth 2008;35:9-15
Outcome of planned home births compared to hospital births in Sweden 1992-2004	897 hemförlossningar jämfördes med 11341 sjukhus förlossningar mellan 1992 och 2004	Deskriptiv statistik, logistisk regression	Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica June 13 E-pub ahead of print
Perceptions of risk and risk management among 735 women who opted for a home birth	735 kvinnor med sammanlagt 1025 planerade hemförlossningar mellan 1/1 1992 och 30/6 2005	Innehållsanalys	Midwifery 2008 July 7 E-pub ahead of print

Datainsamling (studie I)

- Medicinska födelseregistret
- 352 kvinnor med kod för förlossning utanför sjukhus; 1760 kvinnor som fött på sjukhus

Studie I

Karaktäristika

- Oftare >35 år (RR 1.9, 95% CI 1.4-2.6)
- Oftare flerföderskor (RR 3.3, 95% CI 2.4-3.6)
- Oftare födda i annat europeiskt land (RR 3.2, 95% CI 2.2-4.7)
- Högre utbildningsnivå (RR 1.8, 95% CI 1.4-2.2)
- Lägre inkomstnivå (RR 2.9, 95% CI 2.0-4.1)

Datainsamling (studie II och IV)

II. Transfers in planned home births related to midwife availability and continuity.

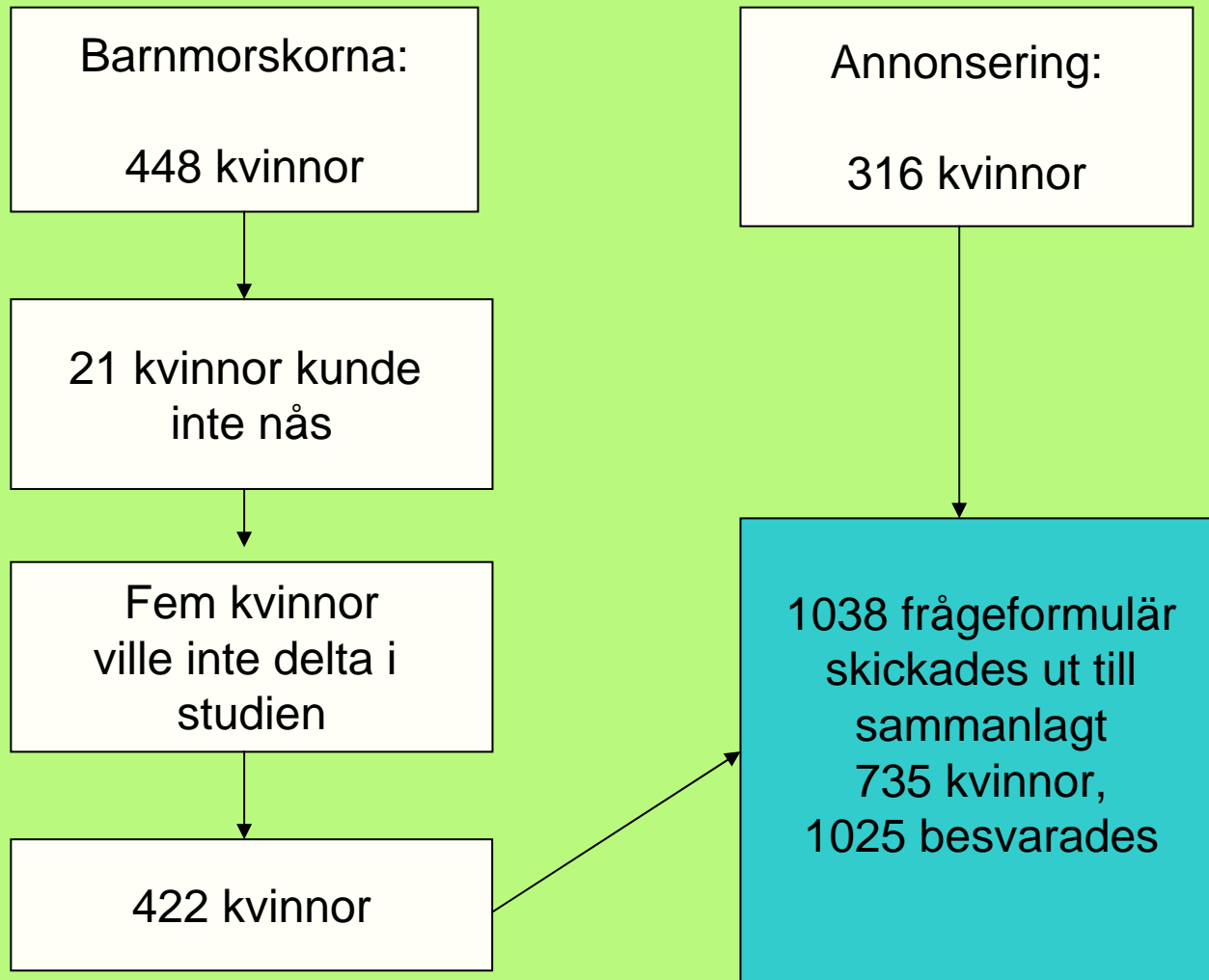
IV. Perceptions of risk and risk management among 735 women who opted for a home birth.

- 43 barnmorskor
- Annonsering
- Snöbollsmetoden

Flödesschema (studie II och IV)

II. Transfers in planned home births related to midwife availability and continuity.

IV. Perceptions of risk and risk management among 735 women who opted for a home birth.

Paritet

Paritet	Antal	Procent
1	245	23,8
2	341	33,5
3	249	23,8
4	114	11,1
5	50	5,1
6	18	1,8
7	6	0,6
8	1	0,1
9	1	0,1
Total	1025	100

Överföring till sjukhus vid planerade hemförlossningar

12.5 procent av de planerade hemförlossningarna överfördes till sjukhus

Fem procent av omföderskor med normal graviditet överfördes till sjukhus

Högre förekomst hos
förstföderskor, var fjärde födde
efter överföring till sjukhus

(RR 2.5; CI 1.8-3.5)

Orsaker överföring under värkarbetet (85%)

- Långsam progress n=59 (46%)
- Den bokade barnmorskan ej tillgänglig n=18 (14%)
- Långvarig vattenavgång n=7 (5%)
- Fetal distress n=6 (5%)
- Oro hos kvinnan n=6 (5%)
- Misstänkt ogynnsamt fosterläge n=6 (5%)
- Kvinnans behov av annan smärtlindring n=2 (2%)

Orsaker överföring efter barnets födelse (15%)

- Blödning n=9 (7%)
- Barnets behov n=4 (3%)
- Kvarhållen placenta n=4 (2%)
- Eklampsi n=1 (1%)
- Bristning n=1 (1%)

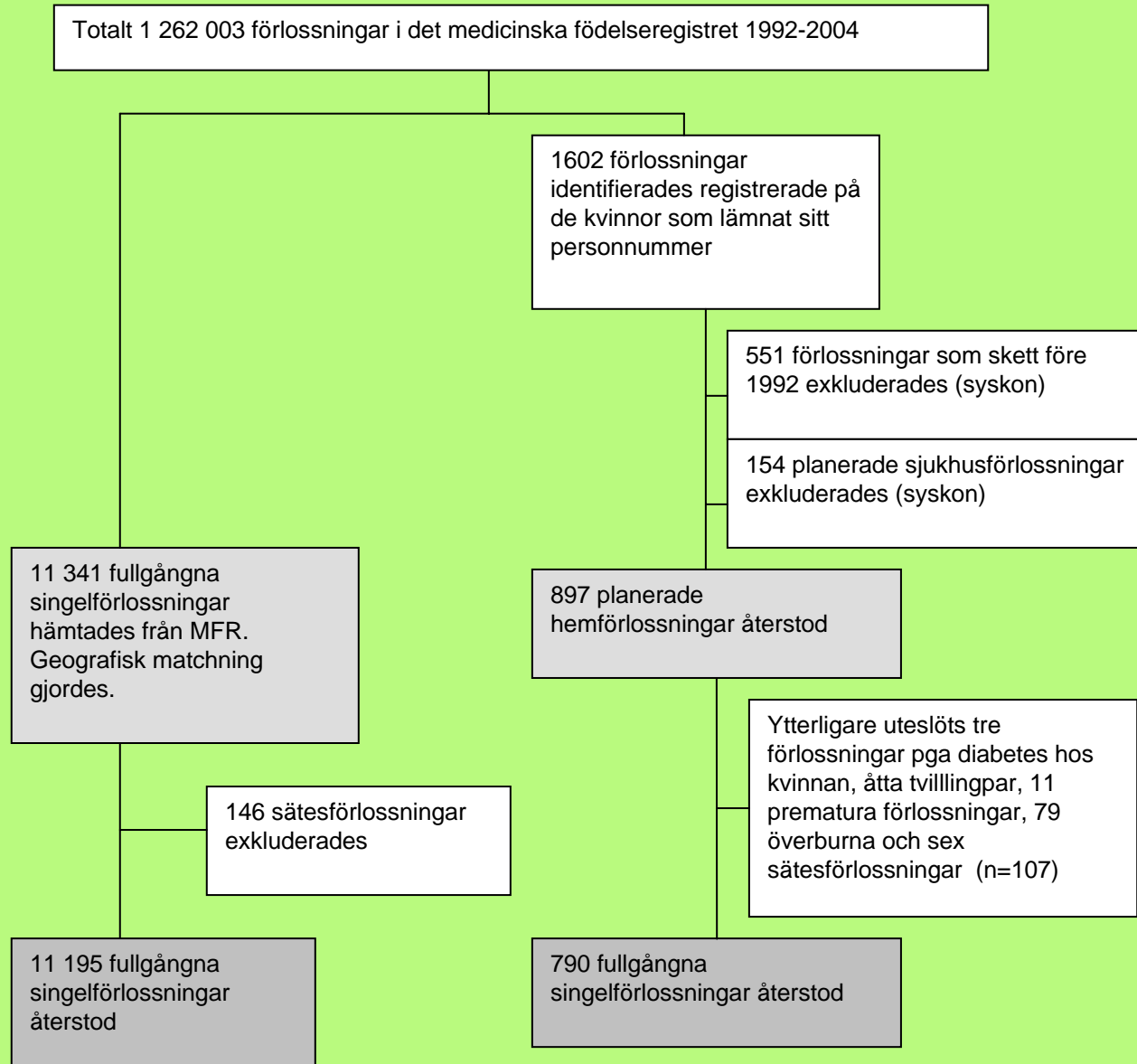
Förstföderskor

- Att ha en annan barnmorska vid förlossningen än under graviditeten (RR 4.4; CI 2.1-9.5)
- Överburenhet (RR 3.0; 1.1-9.4)

Omföderskor

- Tidigare kejsarsnitt (RR 2.7; CI 1.2-6.3)
- Oassisterad förlossning (RR 3.2; CI 1.8-7.1)
- Överburenhet (RR 3.4; CI 1.3-9.0)

Datainsamling (studie III)

Interventioner och komplikationer

- Bristning i ändtarmens slutmuskel mindre vanligt i hemförlossningsgruppen (RR 0.2, CI 0.0-0.7)
- Färre kejsarsnitt (RR 0.4, CI 0.2-0.7)
- Färre instrumentella förlossningar (RR 0.3, CI 0.2-0.5)

Multivariat analys av ogynnsamt utfall och medicinska interventioner bland planerade hemförlossningar (inklusive förlossningar som avslutats på sjukhus) och planerade sjukhusförlossningar.

	Hemma n=897 n (%)	Sjukhus n=11341 n (%)	Relativ risk (hemförlossningar)	95 % CI	Justerad relativ risk#	95 % CI för justerad risk	p-värde
Vaginala bristningar	161 (18)	3577 (32)	0.5	0.4-0.6	0.7	0.6-0.9	0.001
Perineal- bristningar	178 (20)	2587 (23)	0.8	0.7-1.0	1.0	0.8-1.3	0.65
Sfinkter/rektal bristning	3 (0.3)	311 (3)	0.1	0.0-0.4	0.2	0.0-0.7	0.01
Episiotomi	8 (1)	820 (7)	0.1	0.0-0.2	0.1	0.0-0.2	<0.001
Kejsarsnitt	22 (2)	776 (7)	0.4	0.3-0.5	0.4	0.2-0.7	0.002
Sugklocka	20 (2)	1089 (10)	0.2	0.1-0.4	0.3	0.2-0.5	<0.001

Delarbete III

Outcome of planned home births compared to hospital births in Sweden
1992-2004

Hemförlossningsgruppen

Fördelar:

Färre rökare (-9%)

Färre lågutbildade (-10%)

Färre förstföderskor

(-36%)

Nackdelar:

Äldre (+12%)

Sjukhusgruppen

Fördelar:

Okomplicerad graviditet
(+9%)

Fler ultraljud (+51%)

Neonatal mortalitet

Barn som dött under förlossningen eller under de 28 första levnadsdagarna

2.2 per tusen i
hemförlossningsgruppen,
0.6 per tusen i sjukhusgruppen
(RR 3.6, CI 0.8 – 17.2)

Tidig neonatal mortalitet

Barn som dött under förlossningen eller under den första levnadsveckan

1,1 per tusen i
hemförlossningsgruppen,
0,53 per tusen i sjukhusgruppen
(RR 1.8, CI 0.2-14.7)

Neonatal mortalitet

Nationella data

2,2 per tusen i
hemförlossningsgruppen,
2,5 per tusen bland samtliga
fullgångna singelgraviditeter under
studieperioden
(RR 0.9, CI 0.3-4.8)

Dubblerad risk för neonatal mortalitet, lika stora grupper

Fasta element i scenario	
Distribution	Exact conditional
Method	Walters normal approximation
Number of Sides	2
Group 1 Proportion	0.0006
Group 2 Proportion	0.0012
Group 1 Weight	1
Group 2 Weight	1
Nominal Power	0.8
Alpha	0.05

Beräknat N Total	
Actual Power	N Total
0.800	82892

Skilled birth attendant

The term “skilled attendant” refers to “an accredited health professional - such as a midwife, doctor or nurse - who has been educated and trained to proficiency in the skills needed to manage normal (uncomplicated) pregnancies, childbirth and the immediate postnatal period, and in the identification, management and referral of complications in women and newborns.

(World Health Organization, 2004).

- WHO millenniemål: 2015 ska 90% ha en SBA
- 2008 har 63% SBA
- Högresursländer närmare 100%
- Medelresursländer 59%
- Lågresursländer 34%
- Hemförlossningar i Sverige 80%

Life-saving skills

- Hantera blodförlust
- HLR
- Manuell placentalösning
- Återupplivning av barn

Prevalens

- 0.38 per tusen förlossningar enligt MFR-kod 1992-2001
- 0.85 per tusen enligt datainsamling MFR
- 0.95 per tusen enligt kvinnorna
- 53 procent felkodade i MFR

Studie IV

Uppfattningar om risker

- 1025 formulär (735 kvinnor)
- 75% övervägt risker
- 62% besvarade öppna frågor om risker

”Om du funderade på medicinska risker i samband med din förlossning, hur hanterade du det?”

”Hade du förberett dig på något särskilt sätt för att förebygga eventuella medicinska risker under förlossningen?”

”Ansåg du att det finns risker med att föda barn på sjukhus? I så fall, vilka?”

”Ansåg du att det finns risker med att föda barn hemma? I så fall vilka?”.

Strategier

- Samtalade med partner och hembarnmorska
- Lyssnade till intuitionen
- Undvek samtal med läkare och barnmorskor i konventionell vård

“Det är klart att vi pratade om risken med att få ett barn som kom ut och inte kunde andas. Om det skulle varit något fel som hade kunnat åtgärdas på sjukhuset. Men jag vet ju att barn dör på förlossningsavdelningar också, det finns inga garantier vilket man än väljer“.

“Inställningen och informationen vi fick från barnmorskor och läkare kändes så godtycklig att jag insåg att jag måste bilda mig en egen uppfattning här. Jag sökte kunskap och såg att risken för att något skulle hända var så liten när förlossningen förväntades vara normal att jag bestämde mig för att lägga energin på att förbereda mig för en fin och normal förlossning hemma”.

Övervägda risker

Hemma

Blödning

Att barnet inte andas

Sjukhus

Förlust av kontroll

Otrygghet

Ingrepp, rutiner

Infektioner

Miljöbyte

Kvinnor som födde utanför sjukhus
skiljde sig i några avseenden från
kvinnor som födde på sjukhus

A close-up photograph showing a woman with dark hair and a nose ring lying down. She has a tattoo on her right shoulder that features a red heart, a sword, and a banner with the text 'UNTIL DEATH'. Another woman, wearing a dark long-sleeved shirt, is leaning over her, holding a white cup to her arm. The scene is lit with warm, soft light, suggesting an indoor setting like a home or a private care facility.

**Var femte
förlossning skedde
utan assistans av
barnmorska**

Var fjärde förstföderska och sex procent av omföderskorna avslutade förlossningen på sjukhus

Sannolikheten att föda spontant utan interventioner och allvarliga bristningar var större för kvinnor som planerade hemförlossning

Kvinnorna hade övervägt
risker men undvikit att
samtala med vårdgivare
inom den konventionella
vården

Mindre än hälften av de planerade hemförlossningarna (47%) var registrerade som förlossning utanför sjukhus i MFR

Hemförlossningar i Norden

- Sverige, Norge, Danmark
- Nätenkät
- Gemensamt register för planerade hemförlossningar
- 800 – 1500 förlossningar/år
- Start januari 2009

2008-09-11